

Kokemäenjoen kalakantojen hoito-ohjelma Seurantaryhmän 2. kokous

Aika: 14.3.2007 klo 10

Paikka: Huittisten kaupungintalo, valtuustosali

Läsnä: Osanottajalista, liite 1

Asialista

1. Kokouksen avaus

Kalatalousjohtaja Kari Ranta-Aho avasi seurantaryhmän kokouksen. Kokouksen aluksi pidettiin läsnäolijoiden esittelykierrros.

2. Hoito-ohjelman toteutusta koskeva tilannekatsaus

Käytiin läpi hoito-ohjelman toteutus vuonna 2006

Kalaistutukset

Jari Pelkonen Hämeen TE-keskuksesta kertoi vuonna 2006 Kokemäenjoen voimalaitosten kalatalousmaksuilla toteutetuista kalaistutuksista (liite 2). Kirjolohi-istutuksia ei voitu toteuttaa, koska hankintapäätöksestä oli valitettu ja valituksen käsittely oli vielä kesken markkinatuomioistuimessa. Merialueen vaellussiikaistutuksien hankintapäätöksestä on myös valitettu siten, että valitus koskee vuonna 2007 ja sen jälkeen tehtäviä istutuksia.

Todettiin, että vuoden 2007 istutuksia koskeva tarjouskilpailu on käynnissä. Keskustelussa todettiin, ettei markkinatuomioistuimen käsiteltävänä oleva vuoden 2006 kirjolohen hankintapäätös vaikuta vuoden 2007 kirjolohi-istutuksiin.

Tutkimukset ja selvitykset

Meritaimenen lisääntymistä koskeva kartoitus Harjunpäänjoessa

Juha Valkama kertoi Meritaimenen lisääntymistä koskevasta kartoituksesta Harjunpäänjoessa. Taimenta tavattiin kahta koealaa lukuun ottamatta muilta koekalastuspaikoilta, mutta tiheydet olivat alhaisia. Kesän 2006 äärevien sääolojen ei voitu katsoa haitanneen kalastuksia.

Keskustelussa todettiin, että tulosten perusteella Harjunpäänjoki toimii Meritaimenen kutujokena ja tuottaa smoltteja. Keskusteltiin Kokemäenjoen alaosan tulvasuojeluhankkeesta, joka aiheuttaa pengerrystarvetta Harjunpäänjoen suualueella. Kari Ranta-Aho totesi, että pengerryssuunnitelmasta on saatu tietoa Lounais-Suomen ympäristökeskuksesta.

Vaellussiian merkintätutkimus

Ari Leskelä Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksesta kertoi vaellussiian merkintätutkimuksesta. Tutkimuksessa kesänvanhoja vaellussiikoja merkitään ryhmämerkillä fluoresoivalla väriaineella. Tutkimuksen kannalta olisi tarkoituksenmukaista hankkia vaellussiikaistukkaat samoilta toimittajilta koko tutkimuksen ajan.

Kokemäenjoen lisäksi samassa yhteydessä merkitään myös Raumanmerelle istutettavia poikasia. Vuonna 2006 merkittiin kolme eri ryhmää, Kokemäenjoki, Lammaistenlahti, Porin edusta sekä Raumanmeri. Merkintöjä jatketaan vuosina 2007 ja 2008, minkä jälkeen merkityt kaloja seurataan saaliista vuosina 2009–2014. Merkkien havaitseminen vaatii fluoresoivan lampun. Merkkien havainnoiminen keskittyy Eteläiselle Selkämerelle sekä Kokemäenjoelle. Aiempien tietojen perusteella Kokemäenjoen vaellussiika ei vaella kauas. Kalojen merkintään sopivia väriyhdistelmiä on käytännössä vain kolme kappaletta.

Keskustelussa tutkija Leskiseltä kysyttiin mm. siitä, pitäisikö vaellussiikaistukkaat kasvattaa istutuspoikasten laadun vuoksi lähempänä istutuspaikkaa. Leskelän käsityksen mukaan Luonnonravintolammikkopoikasten laatu vaihtelee enemmän tuottajan kuin kasvatusalueen mukaan. Erot aiheutuvat lammikoiden ominaisuuksista ja eri keräilytavoista, mm. paunettipyyntillä kerättyjen poikasten selviäminen on parempaa. Tutkimuksissa on myös todettu verkkokassipoikasten selviävän Saaristomerellä yhtä hyvin kuin luonnonravintolammikkopoikasten. Sekä Pohjois-Suomessa tuotettujen luonnonravintolammikkopoikasten että meressä verkkokassissa kasvatettujen käyttäminen istutuksiin saattaisi parantaa istutusten antamaa tulosta sääolosuhteiltaan erilaisina syksyinä.

Leskelän mukaan siikamerkintöjen perusteella tarjouskilpailuissa voisi käyttää seuraavia kriteereitä poikasten laadun varmistamiseksi: kuntokerroin ja poikasen rasvapitoisuus, joka vaatii aina analysoinnin. Rasvapitoisuuden tulisi olla vähintään 1 %. Luonnonpoikasilla se on yleensä 2 – 3 %.

Leskelän mukaan Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos ei tee enää kasvatuskokeita rehu-ruokinnalla kasvatetuilla siianpoikasilla, koska tutkimukselle ei ole enää tarvetta. Lopuksi Leskelä muistutti siitä, että ruokakalankasvatusmarkkinoille tuotettuja siianpoikasia ei pitäisi käyttää luonnonvesien istutuksiin.

Harjusta koskeva tutkimussuunnitelma Kokemäenjoen yläosaa varten

Puheenjohtaja esitteli Harjuskantojen tilaa ja luonnonvaraisen lisääntymisen mahdollisuuksia koskevan tutkimussuunnitelman. Suunnitelma on tehty Äetsän voimalaitoksen yläpuolisia koskipaikkoja sekä voimalaitoksen alapuolisia vuollepaikkoja varten. Puheenjohtaja esitti suunnitelman mukaisen tutkimuksen toteuttamista vuonna 2007. Toteuttamisesta on saatu vain yksi tarjous.

Keskustelussa suunnitelmaa pidettiin tärkeänä ja työnä, jota kalatalousmaksulla tulisikin toteuttaa. Kokemäenjoessa on aiemmin ollut oma harjuskanta, joka on tuhoutunut 1950-luvun lopulla. Kokemäenjoen-Loimijoen kalastusalue on istuttanut harjusta Mommolankoskeen Loimijokeen yhden erän, mutta istukkaista ei ole saatu havaintoja. Tällä hetkellä koskissa on suhteellisen hyvä harjuskanta istutusten ansiosta. Vammalanseudun kalastusalue on istuttanut harjusta myös Karkunvuolteisiin Kulovedelle, mutta näistä istutuksista ei ole saatu tuloksia ja niistä on luovuttu. Tutkimussuunnitelmassa on huomioitu harjusedustusten ajoitus niin, etteivät ne aiheuta tuloksiin virhettä.

K. Kallo Vammalanseudun kalastusalueelta muistutti, että kalastusalueen on tärkeää saada tietoonsa vastaavat tutkimukset ja tutkimussuunnitelmat, koska uuden käyttö- ja hoitosuunnitelman laatiminen käynnistyy vuonna 2008.

Yhteenvedon keskustelusta puheenjohtaja totesi, että seurantaryhmä piti tarpeellisena tilauksen tekoa Jyväskylän Yliopiston ympäristöntutkimuskeskukselta.

Puheenjohtaja kertoi Harjunpäänjoen alaosan kalataloudellisen kunnostussuunnitelman tilanteesta. Suunnitelmaluonnos on esitelty Varsinais-Suomen TE-keskukselle ja viimeistely versio on valmistumassa. Suunnitelman mukaisilla toimilla on saatavissa lisää pienpoikaluita Harjunpäänjokeen. Suunnitelman valmistuttua seuraavana vaiheena on ympäristöluvan hakeminen suunnitelmalle.

Päätettiin, että suunnitelmamateriaalia laitetaan mahdollisuuksien mukaan www.kokemäenjoki.fi – sivustolle.

Kokemäenjoesta kertovat www.sivut

Tapio Hakaste esitteli www.kokemäenjoki.fi – sivuston. Sivuston on toteuttanut Infomeri ky. Jyväskylästä. Sivustolla kerrotaan Kokemäenjoen kalastuksesta sekä kalastosta ja Kokemäenjoen voimalaitosten kalatalousmaksujen käytöstä. Sivujen kautta on mahdollista antaa palautetta tai esittää kysymyksiä. Sivuston yhteydessä on myös karttasovellus, josta voi katsoa missä eri kohteet sijaitsevat jokivarressa.

Sivustolle ei laitettu keskustelupalstaa, koska sen ylläpitoon ei ole käytännössä resursseja. Sivuja on tarkoitus päivittää muutamia kertoja vuodessa, kun sovittuja kalakantojen hoito- toimia on saatu tehtyä.

3. Vuodelle 2007 suunnitellut työt

- Meritaimenen lisääntymisaluekartoituksen jatkaminen Harjunpäänjoessa. Seurantaryhmä kannatti tarjouspyynnön tekemistä aiheesta
- Nahkiaisen lisääntyminen ja ylisiirtojen tuloksellisuus. Keskusteltiin tutkimuksesta. Kokemäenjoen-Loimijoen ja Vammalanseudun kalastusalueen edustajat kannattivat tutkimuksen toteuttamista. Mahdollisina paikkoina nähtiin Punkalaitumenjoki ja Sammaljoki. Puheenjohtaja totesi, että ylisiirtojen tuloksellisuutta tullaan selvittämään ja koordinoimaan selvitys muihin vastaaviin tutkimuksiin.
- Paikallista hautomotoimintaa ja poikasviljelyä koskeva selvitys Keskusteltiin selvityksen toteuttamisesta. Todettiin mm. että lähialueella on hautomotiloja Harjavallan voimalaitoksella, Äetsän voimalaitoksella ja Kiikan Illossa. Hautomotoiminnan käynnistämistä on keskusteltu Harjavallassa. Statkraftin edustajan mukaan ongelmana on hautomotilojen eriyttäminen muusta voimalaitoksesta. Kulku hautomolle ja sen sijainti on ratkaistava. Varsinais-Suomen TE-keskus käynnistää neuvottelut Länsi-Suomen voiman kanssa asiasta. Jos hautomotoimintaan on kiinnostusta ja mahdollisuuksia, voidaan käynnistää aiheesta erilliselvitys, jossa yhteistyötahoina ovat Paraisten kalatalousinstituutti sekä Riista- ja Kalatalouden tutkimuslaitos.
- Toutaimen lisääntymistä koskeva tutkimus Loimijoessa Todettiin, ettei toutainta ole istutettu viime vuosina, eikä sitä ole saatavissa istukasmarkkinoilla. Selvitys kannattaisi tehdä Loimijoessa sekä Kulo- ja Rautavedessä. Hämeen TE-keskus pyytää tarjouksen selvityksestä.
- Harjustutkimuksen toteuttaminen Kokemäenjoen yläosassa Tutkimus toteutetaan, kuten oli todettu tutkimussuunnitelman esittelyn yhteydessä.
- Järvitaimen ja järvilohi-istutusten tuloksellisuus Tutkimusta jatketaan ja siitä on tehty tarjouspyyntö, jonka perustella toimittaja valitaan loppukuusta. Kokouksessa toivottiin sellaista istutustoimintaa, jolla voitaisiin löytää paremmin latavesissä (hankealueella) pysyvä kanta.

- Kulo-, Rauta- ja Liekoveteen laskevien jokien kala- ja raputaloudellinen inventointi
Inventoinnista on lähetetty tarjouspyyntö edellisen kokouksen päätösten mukaisesti. Inventointi tullaan toteuttamaan vuoden 2007 avovesikauden aikana.
- Kalastusta palvelevien rakenteiden inventointi
Inventointi tullaan toteuttamaan niin, että kalastusalueilta pyydetään tarjoukset työn toteuttamisesta, tai hankinta tehdään neuvottelumenettelyllä. Tarkoitus on kartoittaa seuraavat seikat:

Vapaa-ajan kalastusta palvelevat rakenteet
Rantaan pääsy hankealueella
Veneluiskat
Venelaiturit
Heittopaikat ja kalastuslaiturit

Kokemäenjoen-Loimijoen kalastusalueella on tekeillä selvitys kalanistutuspaikoista.

4. Muut asiat

- Kokemäenjoen-Loimijoen kalastusalueen hakemus rapukantojen käyttö- ja hoitosuunnitelmaan
Todettiin, että rapukantojen käyttö- ja hoitosuunnitelman yhteys Kokemäenjoen voimalaitoksen aiheuttamiin haittoihin ei ole selvä ja hanke tulisi rahoittaa ensisijaisesti muulla tavoin, esimerkiksi kalastuskorttivaroilla.
- Melon voimalaitoksen kalatalousmaksu
Jukka Muhonen esitteli Melon voimalaitoksen kalatalousmaksupäätöksen. Kalatalousmaksun suuruudeksi tuli 14 500 €. Ympäristölupaviraston päätöksen mukaisesti maksulla korvataan koko alapuolisen Kokemäenjoen kalataloudelle aiheutuneita haittoja. Maksun käytön on tästä syystä tarkoitus noudattaa Kokemäenjoen voimalaitosten käyttösuunnitelmassa maksujen kohdistumisesta esitettyjä periaatteita sillä poikkeuksella, että korvauserusteena ollutta ankeriasannoille aiheutunutta haittaa on tarkoitus kompensoida ankeriasistutuksilla Melon voimalaitoksen ylä- ja alapuolella. Kalatalousmaksun käyttösuunnitelmasta järjestetään vielä kuuleminen.

5. Seuraava kokousajankohta

Seurantaryhmän seuraava kokous on tarkoitus pitää 12.2.2008 Huittisissa

6. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen n. klo. 14.

Muistion vakuudeksi

Tapio Hakaste
kalastusbiologi

Kokemäenjoen kalakantojen hoito-ohjelma

Seurantaryhmän 2. kokous 14.3.2007, Huittisten kaupungintalo, valtuustosali klo 10-

Läsnäolijat:

Organisaatio, yhdistys tms.	Edustaja
Hämeen TE-keskus	Jukka Muhonen <i>Jukka Muhonen</i>
Hämeen TE-keskus	Tapio Hakaste <i>Tapio Hakaste</i>
Hämeen TE-keskus	Jari Pelkonen <i>Jari Pelkonen</i>
Varsinais-Suomen TE-keskus	Kari Ranta-aho <i>Kari Ranta-aho</i>
Varsinais-Suomen TE-keskus	Jarmo Peltola <i>Jarmo Peltola</i>
Varsinais-Suomen TE-keskus	Anneli Malmberg <i>Anneli Malmberg</i>
Hämeen vapaa-ajankalastajapiiri r.y.	JANNE RAUTANEN
Kokemäenjoen vesistön vesiensuojeluyhdistys r.y.	Juha Valkama
Kokemäenjoen-Loimijoen kalastusalue	Eero Tynkkynen
Lounais-Suomen vapaa-ajankalastajapiiri r.y.	
Lounais-Suomen ympäristökeskus/ Satakunnan toimipiste	
Länsi-Suomen Voima Oy/ Harjavallan voimalaitos	
Pirkanmaan luonnonsuojelupiiri r.y.	
Pirkanmaan ympäristökeskus	Sami Moilanen
Porin kalastusalue	Seppo Salon
Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos/ Turun toimipiste	Ari Leskelä
Satakunnan kalatalouskeskus	
Satakunnan luonnonsuojelupiiri r.y.	
Selkämeren ammattikalastajat r.y.	
Statkraft Suomi Oy/ Kolsin voimalaitos	KIMMO LEHTONEN
Pirkanmaan kalatalouskeskus	
Tyrvään Voimaosakeyhtiö	
UPM Kymmene/Äetsän voimalaitos	
Vammalan seudun kalastusalue	Kalle Kalle

Kallion kalastusalue

Työvoima- ja elinkeinokeskus

KOKEMÄENJOEN VOIMALAITOSTEN
KALATALOUSMAKSUVAROILLA
SUORITETUT KALAISTUTUKSET
V. 2006

Työvoima- ja elinkeinokeskus

KOKEMÄENJOEN VOIMALAITOSTEN
KALATALOUSMAKSUT V. 2006

- Harjavallan voimalaitos 261 252,12 €, (vuosittainen maksu 71 479,87 €)
- Kolsin voimalaitos 165 583,00 € (34 814,90 €)
- Äetsän voimalaitos 19 980,73 € (indeksitarkistettuna 19 980,73 €)
- Hartolankosken voimalaitos 58 388,05 € (13 118,66 €)

Varoja oli siis käytössä yhteensä 505 203,90 € (139 394,16 €)

Työvoima- ja elinkeinokeskus

VAROJEN KÄYTTÖ KALAISTUTUKSIIN
OSA-ALUEITTAIN VUONNA 2006

Alue I: Harjavallan alapuoli

- Meritaimen 2-vuotias 9 897 kpl
- Lohi 2-vuotias 13 690 kpl
- Vaellussiika 1-kesäinen 200 000 kpl (värimerkitty)

Työvoima- ja elinkeinokeskus

Alue II: Harjavalta – Kolsi

- Järvitaimen 3-vuotias 2 500 kpl, joista 500 kpl merkitty Carlin-merkillä

Työvoima- ja elinkeinokeskus

Alue III: Kolsi – Äetsä

- Järvitaimen 3-vuotias 3 000 kpl, joista 500 kpl merkitty
- Kuha 1-kesäinen 9 013 kpl

Työvoima- ja elinkeinokeskus

Alue IV: Äetsä – Hartolankoski

- Järvitaimen 3-vuotias 1 500 kpl, joista 500 kpl merkitty

